

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи аналізу нечислових даних в соціології

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2020/2021
Семестр 2
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: Савельєв Ю.Б.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, П.І.Б., дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, П.І.Б., дата)

Розробник(и):

Савельєв Ю.Б., доктор соц. наук, доцент, доцент кафедри методології та методів соціологічних досліджень

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

_____ (Сидоров М.В.-С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 4 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____

Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – засвоєння студентами теоретико-методологічних основ сучасних методів аналізу нечислових даних і формування вмінь та практичних навичок роботи з нечисловими даними соціологічних досліджень з якісним або змішаним типом дизайну (qualitative & mixed design).

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. Знати основні принципи організації соціологічних досліджень з якісним дизайном та методи збору нечислових даних
2. Вміти готувати програму соціологічного дослідження
3. Володіти навичками роботи з англійською мовною науковою літературою

3. Анотація навчальної дисципліни:

Якісний аналіз нечислових даних та кількісний аналіз за допомогою статистичних методів є двома чільними евристичними стратегіями при проведенні емпіричного соціологічного дослідження. Курс спрямований на формування у студентів знань та вмінь з обробки, аналізу та інтерпретації нечислових (текстових та візуальних) даних при проведенні досліджень з якісним або змішаним типом дизайну. Опанування дисципліни дозволить студентам самостійно використовувати методи тематичного контент-аналізу, «обґрунтованої теорії», дискурс-аналізу, феноменологічного, нарративного та семіотичного аналізу, розуміти основи якісного компаративного аналізу та інтелектуального аналізу тексту і отримати практичні навички роботи з нечисловими даними.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Засвоєння знань про основні методи аналізу нечислових (текстових та візуальних) даних та можливості їхнього застосування у соціології
- Засвоєння знань щодо планування аналізу нечислових даних при проведенні соціологічних досліджень з якісним або змішаним типом дизайну
- Засвоєння знань щодо дотримання професійних та етичних стандартів при проведенні аналізу нечислових даних у соціологічних дослідженнях
- Формування вмінь вибору оптимальних методів аналізу нечислових даних відповідно до завдань та об'єкту дослідження
- Формування вмінь з обробки, аналізу та змістової інтерпретації нечислових (текстових та візуальних) даних

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність до абстрактного та конкретного мислення, аналізу та синтезу (зк1)
- Здатність до пошуку, обробки й аналізу інформації з різних джерел (зк11)
- Здатність застосовувати сучасні методи соціологічного аналізу соціальної реальності в професійній діяльності (фк5)
- Здатність дотримуватися принципів професійної етики соціолога та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності (фк10)
- Вміння використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (фк11)

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Основні методи аналізу нечислових (текстових та візуальних) даних та можливості їхнього застосування у соціології	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	тест з варіантами відповіді та відкритими відповідями	20

1.2	Процес планування аналізу нечислових даних при проведенні соціологічних досліджень з якісним або змішаним типом дизайну	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	тест з варіантами відповіді та відкритими відповідями	15
1.3	Професійні та етичні стандарти при проведенні аналізу нечислових даних у соціологічних дослідженнях	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	тест з варіантами відповіді та відкритими відповідями	15
2.1	Обирати оптимальні методи аналізу нечислових даних відповідно до завдань та об'єкту дослідження	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	тест з відкритими відповідями, практичні завдання	20
2.2	Обробляти, аналізувати та змістовно інтерпретувати нечислові (текстові та візуальні) дані	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	тест з відкритими відповідями, практичні завдання	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2
Застосовувати новітні соціологічні теорії та методи аналізу соціальних явищ та процесів (прн8)		+		+	+
Використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; зборі, аналізі, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності (прн11)	+	+		+	+
Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі принципів професійної етики соціолога (прн12)			+	+	+
Застосовувати соціологічні знання, вміння та навички у міждисциплінарних дослідженнях (прн13)	+	+		+	+
Використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (прн17)	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. КР 1 (письмові практичні завдання) з теми 1, теми 2, теми 3, РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3 = 30 балів/18 балів
2. КР 2 (індивідуальний дослідницький проект з аналізу нечислових даних та презентація результатів аналізу) з теми 4, теми 5, теми 6, РН 2.1, РН 2.2 = 30 балів/18 балів

- підсумкове оцінювання: Іспит РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 2.1 = 40 балів/24 бали

- умови допуску до підсумкового оцінювання:

Студенти допускаються до іспиту за умови успішної роботи протягом семестру з результатом семестрового оцінювання **36 балів і вище** (не нижче 60% максимальної оцінки), у тому числі, виконання не нижче порогового рівня позитивної оцінки **обов'язкових двох контрольних робіт (КР 1 з теми 1, теми 2, теми 3 у вигляді практичних завдань = 18 балів і вище, КР 2 з теми 4, теми 5, теми 6 у вигляді індивідуального дослідницького проекту та презентації = 18 балів і вище)**, які подаються у письмовому вигляді та в електронній формі не пізніше встановленого

терміну, передбаченого тематичним планом. Порушення вимог до виконання завдань, умов і термінів подання КР 1 та КР 2 є підставою для зниження оцінки або незадовільної оцінки. Роботи, які містять плагіат або інші порушення академічної доброчесності отримують незадовільну оцінку.

7.2 Організація оцінювання:

1. КР 1 (письмові практичні завдання) з теми 1, теми 2, теми 3, РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3 подається у письмовому вигляді до встановленого терміну, презентації проводяться на практичному занятті – після теми 3. Порушення вимог до виконання завдань, умов і термінів подання КР 1 є підставою для зниження оцінки або незадовільної оцінки. Роботи, які містять плагіат або інші порушення академічної доброчесності отримують незадовільну оцінку.

2. КР 2 (індивідуальний дослідницький проект з аналізу нечислових даних та презентація результатів аналізу) з теми 4, теми 5, теми 6, РН 2.1, РН 2.2, дослідницький проект подається у письмовому вигляді до встановленого терміну, презентації проводяться на практичному занятті – після теми 6. Порушення вимог до виконання проекту, умов і термінів подання КР 2 є підставою для зниження оцінки або незадовільної оцінки. Роботи, які містять плагіат або інші порушення академічної доброчесності отримують незадовільну оцінку.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми*	Кількість годин		
		лекції	практичні заняття	Самостій на робота
1. Аналітичні стратегії роботи з нечисловими даними у соціології				
1	1. Вступ. Теоретико-методологічні засади методів аналізу нечислових даних	4	4	4
2	2. Сучасні методи аналізу нечислових даних	4	4	8
3	3. Етика роботи з нечисловими даними	2	2	4
4	Контрольна робота 1 (письмові практичні завдання та/або письмовий тест з варіантами відповіді)			12
2. Процедури обробки та методи аналізу нечислових даних				
5	4. Планування аналізу нечислових даних і вибір методів відповідно до завдань та об'єкту дослідження	2	4	10
6	5. Обробка та аналіз нечислових даних	2	8	12
7	6. Інтерпретація нечислових даних та підготовка звіту		4	12
8	Контрольна робота 2 (індивідуальний дослідницький проект з аналізу нечислових даних та презентація результатів аналізу)			18
	ВСЬОГО	14	26	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.

Практичні заняття - 26 год.

Самостійна робота - 80 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Dey I. Qualitative Data Analysis. A user-friendly guide for social scientists. Routledge, 2005. - 294 p. <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/library/qualitative-data-analysis-user-friendly-guide-social-scientists>
2. Chandra Y. Shang L. Qualitative research using R: A systematic approach. Springer, 2019. - 151 p.
3. Creswell J.W., Poth C.N. Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches. Fourth Edition. Sage publications, 2018. (Chapters 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11)
4. Якісні дослідження в соціологічних практиках: Навчальний посібник / За ред. Н.Костенко, Л.Скокової. – К.: Інститут соціології НАНУ, 2009. (Лекції 1, 2, 3, 5, 8, 13) <https://sociology.knu.ua/uk/library/yakisni-doslidzhennya-v-socologichnih-praktikah-navchalnyi-posibnik-za-red-nkostenko>

Додаткова:

1. Qualitative data analysis: a methods sourcebook / Matthew B. Miles, A. Michael Huberman, Johnny Saldaña. Third edition. SAGE publications, 2014. (Part 1, Part 2, Part 3)
2. Silverman D. Interpreting qualitative data: Methods for Analyzing Talk, Text and Interaction. Sixth Edition. Sage Publications, 2020.
3. Vogt, W. Paul, et al. Selecting the right analyses for your data: Quantitative, qualitative, and mixed methods. Guilford Publications, 2014. (Ch.11, 12, 13) <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/library/selecting-right-analyses-your-data-quantitative-qualitative-and-mixed-methods>

4. Дембіцький С. «Обґрунтована теорія»: стратегія збирання та аналізу якісних даних за теоретичної валідизації // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2010. – №. 2. – С. 64-83.
5. Ковалев Е.М., Штейнберг И.Е. Качественные методы в полевых социологических исследованиях. Logos, 1999.
<https://sociology.knu.ua/uk/library/kachestvennyye-metody-v-polevyh-sociologicheskikh-issledovaniyah>
6. Ре-візія історії. Російська історична пропаганда та Україна / Галушко К, Гоменюк І, Грицак Я. та ін. - Київ : К.І.С., 2019. – 99 с. https://internews.ua/storage/app/media/Re_vision_2019_ua.pdf
7. Савельєв Ю. Б. Аналіз порівняльний у соціології // Велика українська енциклопедія, 2019. (Оприлюднено: 06.09.2019) https://vue.gov.ua/Аналіз_порівняльний_у_соціології
8. Семенова В.В. Качественные методы: Введение в гуманитарическую социологию. М., 1998.
<https://sociology.knu.ua/uk/library/kachestvennyye-metodyvvedenie-v-gumanisticheskuyu-sociologiyu>
9. Страус А., Корбин Дж. Основы качественного исследования: обоснованная теория, процедуры и техники / пер. с англ.. М.: Эдиториал УРСС, 2001.
10. Тичер С., Мейер М., Водак Р., Ветер Е. Методы анализа текста и дискурса / Пер. с англ. – Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2009.
11. Штомпка П. Визуальная социология. Фотография как метод исследования. М. – 2007.

10. Додаткові ресурси:

1. Google Scholar [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://scholar.google.com.ua>
2. Interpreting Qualitative Data by David Silverman. Student Resources [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://study.sagepub.com/silvermaniqd5e>
3. SAGE Research Methods. Increasing Validity in Qualitative Research [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://methods.sagepub.com/video/increasing-validity-in-qualitative-research>
4. Text Mining with R [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.tidytextmining.com/index.html>
5. Text Mining and Analytics, University of Illinois at Urbana-Champaign [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.coursera.org/learn/text-mining#syllabus>
6. Савельєв Ю. Methods of Qualitative Data Analysis (Non-numerical Data) MA Course Syllabus 2021 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.academia.edu/34741048/Methods_of_Qualitative_Data_Analysis_Non_numerical_Data_MA_Course_Syllabus_2020
7. Савельєв Ю. Methods of Qualitative Data Analysis in Sociology (Non-numerical Data Analysis) Tutorial Assignments 2021 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.academia.edu/41602598/Methods_of_Qualitative_Data_Analysis_in_Sociology_Non_numerical_Data_Analysis_Tutorial_Assignments_2020